

Om allemannsretten

– en oversikt laget for elever på mellomtrinnet

HVA ER ALLEMANNSRETTEEN?

Allemannsretten er retten vi alle har til å bruke naturen i Norge. For at allemannsretten skal fungere, både nå og i framtiden, må vi:

- aldri skade eller forstyrre plante- og dyrelivet
- alltid ta hensyn til andre mennesker i naturen

HVOR GJELDER ALLEMANNSRETTEEN?

Allemannsretten gjelder først og fremst i «utmark», altså i skog, fjell, strandsoner, innsjøer og annen urørt natur.

Uteområder som brukes til andre ting enn friluftsliv, som hager, gårdsplasser og dyrket mark, kalles «innmark». Vi har også noen rettigheter her, men ikke like mange.

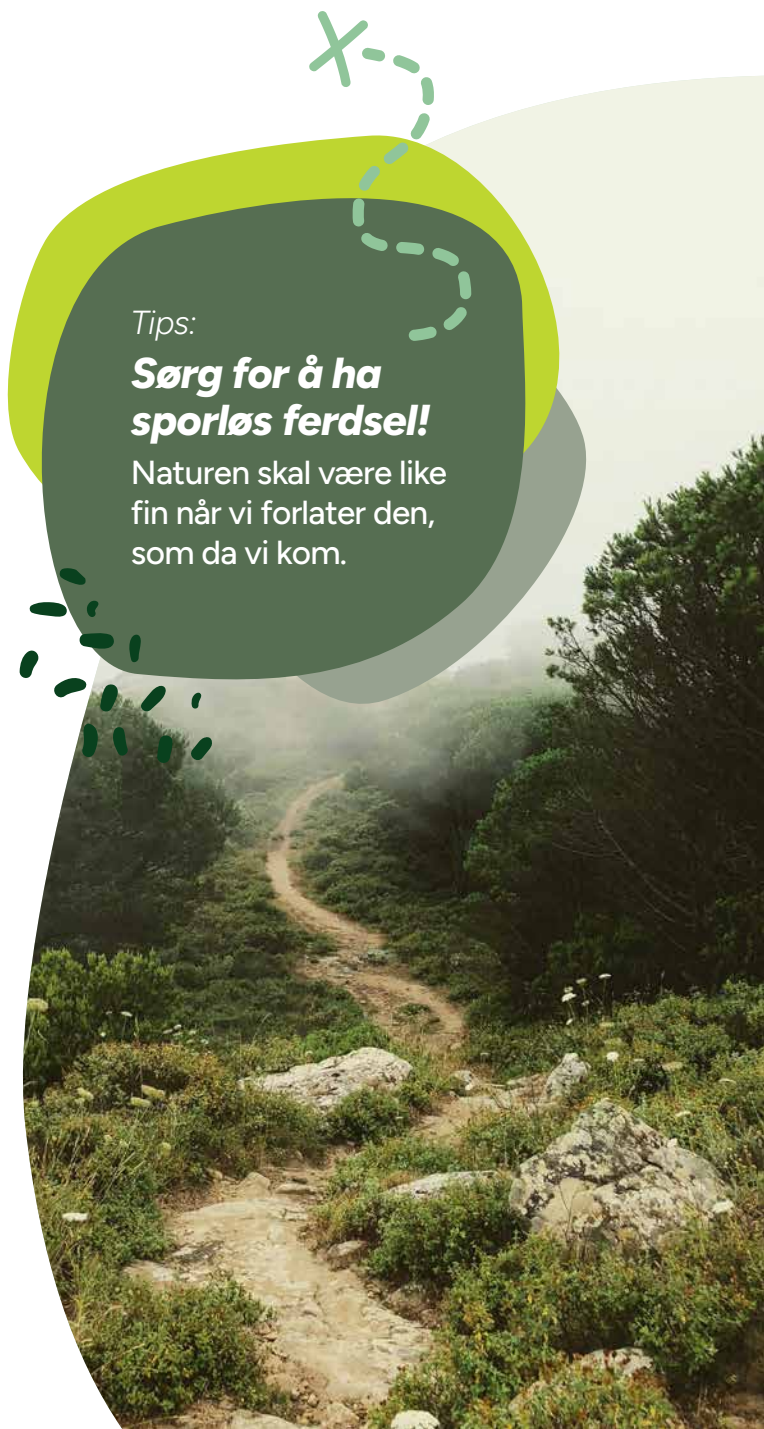
Noen steder i utmark kan også ha spesielle regler. For eksempel kan kommunen forby bading i et vassdrag fordi det er drikkevann. Allemannsretten styres av regler.

På neste side vil du finne noen av reglene du bør være klar over.

Tips:

Sørg for å ha sporløs ferdse!

Naturen skal være like fin når vi forlater den, som da vi kom.

Allemannsretten

– noen viktige rettigheter

NATUREN
SOM LÆRINGSARENA

UTMARK

Skog, fjell, strandsoner, innsjøer og annen urørt natur

Du kan du gå hvor du vil til fots eller på ski. Om du sykler eller rir på hest, må du følge veier og stier. Til fjells kan du også sykle og ri fritt.

Du kan raste, telte eller bruke hengekøye hvis du ikke skader naturen eller forstyrrer noen. Telt må settes minst 150 meter unna hus og hytter, og må flyttes etter 2 netter med mindre grunn-eier sier du kan bli. Hvis du er langt unna folk eller høyt til fjells kan teltet stå lenger.

Du kan fyre bål, grille og bruke bålpanne mellom 16. september og 14. april.

Resten av året er det bålforbud. Du kan allikevel fyre bål på godkjente bålplasser, eller hvis det er helt sikkert at det ikke kan bli brann – for eksempel når det har regnet i flere dager, eller når bakken er dekket av snø.

Du kan plukke og ta med hjem bær, sopp og planter, så lenge du ikke skader naturen. Nøtter må spises på stedet, og noen steder i Nordland, Troms og Finnmark gjelder dette også for multebær.

Du kan bade i sjøen, i vassdrag, elver eller fra båt. Bare hold grei avstand til hus og hytter, og ikke forstyrr andre mennesker. Unngå å bade fra privat kai eller brygge uten tillatelse.

Du kan fiske gratis med stang eller håndsnøre i sjøen. Mellom 1. januar og 20. august kan du også fiske gratis i ferskvann, så lenge du er under 16 år. Om du fisker laks, sjørørret eller sjørøye i ferskvann må du allikevel betale for fiskekort.

INNMARK

Hager, gårdsplasser, dyrket mark og liknende

Du kan følge veier eller stier som leder til utmark (for eksempel: følge en traktorvei for å komme til en skog). I vinterhalvåret kan du også gå på innmark som er frosset eller dekket av snø, så lenge det ikke skader marka og du holder god avstand til steder hvor det bor folk.

Vis hensyn i naturen

– da blir den et fint sted
for alle å være, både
i dag og i fremtiden!

